Prima modificare de Cod fiscal din acest an, publicată în Monitorul Oficial. Ce noutăți aduce

Autor: Alina Andrei, Partener Cabot Transfer Pricing

După asaltul de modificări operate la legislația fiscală în ultimele luni ale anului trecut, autoritățile au publicat în martie o altă lege care adaugă noi prevederi Codului fiscal. Actul normativ conține mai multe modificări fiscale punctuale, precum și o transpunere în Codul fiscal a unei Directive UE privind Sistemul Electronic Central de Informații privind Plățile (CESOP), care obligă toți procesatorii de plăți care operează în UE – indiferent dacă sunt bănci, IFN-uri sau instituții emitente de monedă electronică – să declare trimestrial informații la Fisc despre plățile transfrontaliere realizate prin intermediul lor.

Noutățile au fost introduse prin Legea nr. 33/2024, care a intrat deja în vigoare. Legea conține mai multe modificări la Codul fiscal, vizând atât introducerea unor reguli punctuale noi în privința ajustărilor bazelor de impozitare a TVA în cazul reducerilor de preț, precum și clarificări referitoare la depunerea declarației de TVA 308 privind comerțul electronic.

Astfel, se introduce posibilitatea de ajustare a bazei de impozitare a TVA pentru reducerile de preț acordate ulterior livrării de bunuri/prestări de servicii și în situațiile în care acestea nu sunt acordate direct clienților. Prin excepție, dacă reducerile de preț nu sunt acordate direct clientului, furnizorii de bunuri și/sau prestatorii de servicii trebuie să emită pentru fiecare perioadă fiscală un

document centralizator în vederea ajustării bazei de impozitare.

De asemenea, s-a clarificat că firmele care aplică regimurile speciale de TVA pentru comerțul electronic trebuie să depună declarația 308 până la sfârșitul lunii de după fiecare perioadă fiscală vizată, indiferent dacă termenul se împlinește într-o zi nelucrătoare (weekend sau sărbătoare legală).

Legea nr. 33/2024 transpune în Codul fiscal și o directivă UE din 2020 (Directiva 284), care trebuie să intre în vigoare în toate statele membre începând cu 1 ianuarie 2024. Directiva prevede mai multe măsuri menite să îmbunătățească procesul de detectare a fraudelor de TVA, mai ales în privința comerțului electronic, iar printre acestea se numără introducerea unei obligații noi pentru prestatorii de servicii de plată din Uniunea Europeană, care trebuie, începând din 2024, să monitorizeze și să transmită trimestrial date despre plățile pe care le procesează și despre beneficiarii acestora, în cazul în care realizează trimestrial mai mult de 25 de plăți transfrontaliere către același beneficiar.

Prima raportare de acest fel se va face la 30 aprilie 2024 pentru primul trimestru al acestui an, iar ANAF trebuie să aprobe curând atât formularul de raportare (care va fi unul standard, armonizat la nivelul UE), cât și instrucțiunile detaliate pentru această nouă obligație. Printre altele, informațiile care vor trebui raportate fac referire la codul BIC, date despre beneficiarul plății, date despre plată sau restituirea plății precum și informații despre locul unde se află plătitorul. Datele se vor raporta la nivel de tranzacție, nu global, în format electronic printr-un fișier de tip XML.

Datele declarate prin acest nou formular vor fi stocate centralizat într-o bază de date europeană numită Sistemul Electronic Central de Informații privind Plățile (CESOP), scopul acestui sistem fiind să ofere experților antifraudă din

statele membre UE informațiile de care au nevoie pentru a identifica mai ușor vânzătorii din străinătate care furnizează bunuri sau prestează servicii pe teritoriul lor.

Reglementările CESOP obligă la raportări numai prestatorii de servicii de plată stabiliți în Uniunea Europeană – indiferent dacă sunt bănci, IFN-uri sau instituții emitente de monedă electronică – care furnizează următoarele tipuri de servicii:

- executarea operațiunilor de plată și a transferurilor de fonduri în conturile de plăți;
- executarea operațiunilor de plată acoperite de o linie de credit;
- emiterea de instrumente de plată și achiziționarea de operațiuni de plată;
- remiterea de bani.

Reglementările exceptează de la obligația de raportare, printre altele, depunerea și retragerea de numerar, serviciile de inițiere a plăților, precum și activitățile ce presupun doar furnizarea de informații cu privire la conturi.

De asemenea, mai merită menționat că nu toate plățile trebuie raportate, existând mai multe condiții care declanșează obligația de raportare: plătitorul se află în UE și realizează trimestrial mai mult de 25 de plăți transfrontaliere către același beneficiar. Aceste două condiții trebuie să fie verificate și îndeplinite în fiecare trimestru calendaristic.